

## СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань антикорупційної політики

27 липня 2023 року

Веде засідання голова Комітету РАДІНА А.О.

ГОЛОВУЮЧА. Гарзд, колеги, ми маємо кворум, відповідно можемо починати засідання комітету. Дякую дуже.

Інформую, колеги, що вчора був зареєстрований новий законопроект (реєстраційний номер 9534) про внесення змін до деяких законів України про визначення порядку подання декларації осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, в умовах воєнного стану. Ми говоримо з вами про законопроект, який дуже чекає суспільство, який дуже чекає... який ми насправді з вами маємо чекати, бо це наші зобов'язання перед Міжнародним валютним фондом і Європейським Союзом в рамках виконання рекомендацій, наданих разом із кандидатством. Відповідно ми робимо нарешті цей крок для того, щоб відновити обов'язок державних службовців, органів місцевого самоврядування подавати декларації і відповідно відновити повноваження Національного агентства з питань запобігання корупції щодо перевірки цих декларацій.

Я інформую, колеги, що надійшло доручення Голови Верховної Ради невідкладно цей законопроект розглянути, на підставі чого, власне, і є пропозиція сьогодні цей законопроект розглянути. І тоді проект нашого порядку денного складається із одного питання, а саме законопроект 9534.

Колеги, чи будуть по такому порядку денному питання, зауваження? Тоді пропозиція порядок денний затвердити...

\_\_\_\_\_. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Ми з повагою ставимося до всіх ініціатив колег.

Гарзд, колеги, тоді пропозиція порядок денний з одного пункту одразу затвердити.

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую дуже. Всі зітхнули.

Гарзд, колеги, щодо відповідно цього законопроекту. Він поданий головою фракції "Слуга народу" Давидом Арахамією, я також є співавтором. Мені здається, дехто із колег також є співавторами цього законопроекту. Співавторами також є голови депутатських і представники депутатських фракцій і груп інших у Верховній Раді. І як я вже сказала, маємо доручення Голови Верховної Ради невідкладно цей законопроект розглядати. Якщо ваша ласка, колеги, я декілька слів буквально спробую сказати по змісту законопроекту, бо, мені здається, це важливо для нас і це може бути важливо для тих людей, які все-таки будуть дивитися засідання нашого комітету.

Отже, про що законопроект, колеги. Перше. Пропонується відновити обов'язок подання декларацій, причому відновити його без жодних, як-то кажуть, дірок у строках декларування. Тобто всі ті, раніше не подані посадовими особами декларації за 2021 рік, 2022 рік, ну і відповідно надалі, підлягають поданню, за цим законопроектом підлягають поданню протягом 90 днів із вступу в силу закону. Я, колеги, одразу скажу, буду пропонувати зафіксувати в законі не строк,

протягом якого треба подати, а кінцеву дату, для того щоб декларанти не мушили самостійно вираховувати, з якої дати починаються які 90 днів, і відповідно не плуталися.

Далі, колеги, дуже важливе. Цей законопроект дуже чітко фіксує, що військові, що особи, які для виконання службових повноважень перебувають на окупованих територіях, що особи, які перебувають на територіях, на яких безпосередньо відбуваються бойові дії, і низка інших осіб, вони не подають декларації в загальні строки, для них встановлені окремі строки і окремі умови, за яких вони відповідно мають подати декларацію. Тобто ми цим законопроектом не зобов'язуємо військових зараз відволіктися від їх військової справи і готувати декларації, і це дуже важливо.

Далі, колеги, по цьому законопроекті. Ми все-таки фіксуємо, що декларувати місце проживання під час війни потрібно. Були, може, ви бачили, багато вже матеріалів в засобах масової інформації, які критикували попередні різні проекти Закону про відновлення декларування за те, що там начебто створюються умови для приховування місця проживання, і в такий спосіб уникнення фінансового контролю. Ще раз підкреслюю, цей законопроект чітко фіксує, що декларувати місце проживання під час війни потрібно, НАЗК цю інформацію бачитиме. Цю інформацію зможе отримати Національне антикорупційне бюро. І відповідно це буде предметом перевірки.

Далі, колеги. Щодо публічного доступу до декларацій, по чому також було багато матеріалів в засобах масової інформації, і відповідно багато очікувань у суспільстві. Цей законопроект на перше читання пропонує відкрити реєстр декларацій, але відкрити його з урахуванням наступних безпекових обмежень.

Перше. Не вказувати в публічному доступі місто, в якому знаходиться... ну, населений пункт насправді, в якому знаходиться нерухомість, і відповідно місце проживання декларанта. Нагадаю, колеги, що конкретна адреса і так ніколи не була в публічному доступі. Тому ми тут говоримо про конструкцію, що законопроект пропонує додатково до того, що ніколи не було публічним, обмежити інформацію також про населений пункт, в якому знаходиться нерухомість, відповідне місце проживання суб'єктів декларування і членів його сім'ї. І також, колеги, тут пропонується зробити конфіденційною інформацію про прізвище, ім'я, по батькові, ідентифікуючи дані членів сім'ї декларанта і відповідно третіх осіб.

Такий поки запропонований компроміс з міркувань безпеки. Я думаю, що ми всі погодимося, що на друге читання ми будемо додатково на ці норми дивитися і шукати правильний баланс між інтересами суспільства, який хоче бачити насправді наші декларації і мати всю інформацію про наші статки, і це дуже легітимний і правильний запит суспільства, і відповідно певними безпековими речами.

Це основні моменти цього законопроекту, колеги. Я, напевно, на цьому зупинюся. Перепрошую?

\_\_\_\_\_. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Да, цей законопроект пропонує, що суттєві зміни в майновому стані, які підлягали поданню за час, поки обов'язок подання декларації був призупинений, не подаються. Я думаю, що це правильно, бо ідеологія суттєвих змін в тому, щоб швидко показати, що змінилося в майновому стані декларанта. Логіки в поданні суттєвих повідомлень про суттєві зміни, перепрошую за просторіччя, заднім числом немає, це беззмістовний абсолютно був би інструмент. Тому, да, це пропонується прибрати.

Колеги, проект рішення комітету по цьому законопроекту усім наданий. І він пропонує наступне, колеги.

Перше. Рекомендувати Верховній Раді України включити цей законопроект в порядок денний дев'ятої сесії Верховної Ради України, визначити законопроект невідкладним. І за наслідками розгляду законопроекту рекомендувати ухвалити його в першому читанні, прийняти його в першому читанні за основу.

Колеги, важливо. Також, колеги, є пропозиція комітету звернутися до Голови Верховної Ради України з пропозицією оголосити, що відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України ми звертаємо увагу на необхідність до другого читання внесення пропозицій і поправок в текст законопроекту, інші структурні частини законопроекту та/або інші законодавчі акти, що не є предметом розгляду в першому читанні та відповідають правовому регулюванню законопроекту. Простіше кажучи, на нашому із вами сленгу ми передбачаємо можливість доопрацювання цього законопроекту в порядку 116 статті Регламенту до другого читання. І, колеги, прошу дати мені честь представляти від імені комітету цей законопроект на пленарному засіданні. Така є пропозиція рішення нашого комітету.

Ще раз, колеги, фіксую, що пропозиція скоротити строки подання пропозицій до другого читання в нашому з вами рішенні комітету не пропонується. Доповідь закінчила.

Колеги, прошу, хто хоче висловитись з цього питання? Колеги?

Іване, будь ласка.

\_\_\_\_\_. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, можна, будь ласка, говорити в мікрофон.

\_\_\_\_\_. Пропоную розглянути Романа Іванісова як доповідача.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, я також нагадую, що доповідач від комітету представляє рішення комітету, не позицію доповідача, не позицію будь-яку іншу, а рішення комітету.

ІВАНІСОВ Р.В. Народний депутат позицію представляє...

ГОЛОВУЮЧА. Ні. Романи, наскільки я знаю, ви маєте говорити в мікрофон для того, щоб велася стенограма. Це перше.

Друге. Ми говоримо зараз про виступ від комітету.

\_\_\_\_\_. Ставимо на голосування...

ГОЛОВУЮЧА. Ні, колеги, ми не ставимо це на голосування. Тому що я бачу, Романе, по вашій позиції, що ваш намір є представляти не рішення комітету, а вашу особисту позицію. Ви, безумовно, як народний депутат маєте право це зробити. Для цього є виступи від фракцій і груп відповідно до процедури розгляду законопроекту, яку розгляне...

\_\_\_\_\_. Анастасія Олегівна, я пам'ятаю, як ви представляли теж якийсь законопроект і оголошували рішення комітету і в кінці сказали, але особисто я підтримувати не буду.

ГОЛОВУЮЧА. По законопроекту я таке говорила?

\_\_\_\_\_. Да, був такий... по АРМА, так.

ГОЛОВУЮЧА. Не пригадую я такого. *(Шум у залі)*

Колеги, давайте, я розумію, що є певний такий ентузіазм щодо розгляду такого законопроекту, давайте по суті, колеги.

Ярослав, будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.І. Давайте по мірі надходження пропозицій. Спочатку голосуємо за проект, який підготував секретаріат, ми ж поважаємо наш секретаріат. А друге, типу, можна вже тоді внесену пропозицію. Воно ж, Олександр дуже... Тебе? Однозначно.

КАБАЧЕНКО В.В. Володимир Кабаченко, фракція "Батьківщина".

ГОЛОВУЮЧА. Ми знаємо, Володимире... *(Не чути)*

КАБАЧЕНКО В.В. Колеги, у проекті рішення комітету написано, що даний проект не містить корупційних ризиків. І нам лишається лише сподіватись на те, що він не містить корупційних ризиків. Тому що ще вчора ввечері він був зареєстрований, а сьогодні ми вже зустрічаємось і приймаємо проект рішення, який ми навіть не читали, так само, як ми і не встигли прочитати сам текст законопроекту. Це перший момент.

Другий момент. Абсолютно позитивно виглядає та норма, що ми звертаємось до Стефанчука із пропозицією підтримати 116 статтю Регламенту, тому що, враховуючи те, що у нас особисто, у членів Комітету з питань антикорупційної політики, не було можливості долучитися до написання цього законопроекту, абсолютно правильно виглядає норма, що ми маємо вносити зміни в структурні розділи цього законопроекту.

Третій момент. Я зараз звертаюсь до голови нашого комітету. Ми маємо для себе всі зрозуміти і наполягати, навіть якщо ця норма зміниться, що цей законопроект має розглядатися по повній, в жодному разі не по скороченій процедурі, тому що у нас і так буде дуже мало часу на подання правок. А якщо ми ще й скоротимо строки на подання правок, то знову ж таки цей законопроект, він не буде виглядати в тій формі, яка нам бажана.

Четвертий момент. На моє персональне і особисте переконання, ми приймаємо цей законопроект зовсім не в силу того, що між урядом України і Міжнародним валютним фондом підписаний якийсь документ, ми його приймаємо виключно з тієї точки зору, що ми всі в Україні підтримуємо пряму норму декларування, але, що важливо, декларування не має бути інструментом для переслідування суб'єктів декларування, а декларування носить виключно одну мету – це змусити абсолютно всіх суб'єктів декларування декларувати те, що в них є. У нас була абсолютно неправильна традиція включно до сьогоднішньої дати, коли декларування використовувалося як інструмент переслідування, і цьому є дуже багато доказів і необґрунтованих рішень, і в тому числі профільного органу НАЗК з питань декларацій. Тому я сподіваюся, що нам з вами вистачить вже нашого чотирирічного досвіду для того, щоб внести абсолютно правильні правки. Також ми сподіваюся, також я сподіваюся, що всі інші органи, які дотичні до декларування з точки зору контролю поданих декларацій, вони не будуть зловживати своїми повноваженнями.

Відповідь закінчив. Володимир Кабаченко, доповідь закінчив, фракція "Батьківщина". З повагою, щирою любов'ю до світу і всесвіту.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, пане Володимире.

Ще раз наголошую, колеги, що наше рішення комітету не пропонує скорочення строків розгляду законопроекту, точніше строків подання пропозицій до другого читання цього законопроекту.

Колеги, чи хоче ще хтось висловитися по суті законопроекту? Колеги?

Колеги, увага, будь ласка. Гарзд, колеги, оскільки не бачу бажаних висловитися по суті законопроекту, з проектом рішення ви всі ознайомлені. Я його вже зачитала, коли представляла законопроект. Відповідно, колеги, я зі свого боку дуже прошу цей законопроект підтримати і рішення комітету нашого по цьому законопроекту підтримати. Бо, ще раз, це наш з вами обов'язок, ми з вами обиралися в умовах законодавства, яке зобов'язувало нас декларувати наші статки, яке зобов'язувало нас проходити перевірки на цих умовах нас українці обрали і ці умови ми з вами зобов'язані відновити, бо це частина суспільного договору, і ми маємо зі свого боку його виконувати. Тому, колеги, прошу цей законопроект для першого читання підтримати. І, да, колеги, в нас буде з вами багато роботи до другого читання до цього законопроекту і ГНЕУ певні зауваження висловлює, тобто багато чого ми з вами маємо допрацювати. Але, колеги, ми обов'язково з вами маємо дотриматися того суспільного договору, що ми як посадовці маємо декларуватися, маємо декларуватися відкрито, нас мають перевіряти і відповідно ми маємо відповідати стандартам доброчесності і маємо людям проактивно це доводити.

Гаразд, колеги, тоді прошу визначатися по наявному проекту рішення по законопроекту.

Хто – за, колеги? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги. Зафіксували.

Дякую. Тоді на цьому ми вичерпали наш порядок денний на сьогодні і засідання комітету закрито. Дякую дуже, колеги.